

Stockholms Stadshus AB
remiss@stadshusab.se

Yttrande över system för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg, SSAB:s dnr 2024/99

Remissen

AB Stokab erhållit förslag till system för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg på remiss från kommunstyrelsen genom underremiss från Stockholms Stadshus AB, för yttrande senast den 13 augusti 2024.

I budget 2023 för Stockholms stad gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och införa en klimatväxlingsfond. Samtidigt ska stadens rese- och mötespolicy revideras för att begränsa klimatbelastningen av resor och kopplat till det ska staden tillämpa ett system för intern klimatväxling för stadens flygresor.

Stadsledningskontoret föreslår i föreliggande ärende att ett förvaltningsövergripande system för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg för Stockholms stad införs. Systemet innebär enligt förslaget att alla flygresor beläggs med ett internt påslag om 50 procent som används för klimatfrämjande åtgärder i form av plantering av i gatuträd i Stockholms stad. Klimatväxlingssystemet ska vara självfinansierat och de medel som påslaget genererar föreslås användas dels för att subventionera kostnaden för klimatfrämjande åtgärder, dels för att finansiera nedlagd tid för implementering, hantering och uppföljning av systemet.

Stadsledningskontoret anser efter juridisk utredning att det, till följd av moms- och inkomstskattelagsstiftning, inte går att inrätta ett gemensamt system för hela kommunkoncernen som även innefattar stadens bolag. Stockholms Stadshus AB föreslås därför uppmanas att för egen del och med likalydande anmodan till samtliga bolagsstyrelser upprätta egna system för klimatväxling enligt samma principer som gäller stadens nämnder.

Stokabs synpunkter

Stokab anser att intentionen med ett system för intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg inom Stockholms stad är god. Staden har sedan flera år höga ambitioner för minskad klimatpåverkan. Som en följd därav arbetar stadens verksamheter systematiskt med att minska klimatbelastningen. För Stokabs vidkommande illustreras detta exempelvis av den miljö- och klimathandlingsplan som bolagets styrelse årligen antar som en del av verksamhetsplaneringen. Klimataspekterna på bolagets verksamhet är också en väsentlig

del av bolagets årliga års- och hållbarhetsredovisning. Stokab anser att det är positivt att Stockholms stad har höga målsättningar för sitt klimatarbete och ser för bolagets egen del ett ambitiöst och systematiskt hållbarhetsarbete som en konkurrensfördel.

Som Stokab påpekar i sitt yttrande över förslag till rese- och mötespolicy för Stockholms stad (dnr. STOK 2024/175) bidrar bolagets verksamhet till minskad klimatpåverkan genom att Stokabs fiberoptiska nät möjliggör för fler digitala verktyg att användas som ersättning för, eller komplement till, fysiska möten. Bolagets kärnverksamhet bidrar på så vis till uppfyllelse av rese- och mötespolicyns målsättning avseende distansmöten.

Stokab instämmer i rese- och mötespolicyns strävan att minska antalet tjänsteresor med flyg. Samtidigt kan bolaget konstatera att det finns tillfällen där digitala lösningar inte utgör ett nöjaktigt alternativ till fysiska möten. Det kan exempelvis handla om deltagande i aktiviteter för kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte och relationsbyggande, där mellanmänsklig kontakt är en ofrånkomlig förutsättning och där digitalt deltagande inte är ett alternativ. Stokab anser att sådana fysiska möten mellan stadens medarbetare och sakkunniga inom akademi, näringsliv och offentlig förvaltning är en viktig del i att nå målsättningarna avseende innovation och verksamhetsutveckling i stadens kvalitetsprogram. Givet att dessa slags möten av naturliga skäl ofta sker i en internationell miljö är det ofrånkomligt att vissa av dem äger rum på platser dit flyg är det enda rimliga färd sättet. Stokab anser därför att det är angeläget att målsättningarna i stadens rese- och mötespolicy och det därmed förknippade klimatväxlingssystemet inte tillämpas på ett sätt som hämmar stadens verksamhets- och kvalitetsutveckling.

Stokab ifrågasätter vidare den konkreta utformningen av systemet för intern klimatväxling i det föreliggande förslaget. Stadsledningskontoret anger i sitt tjänsteutlåtande att klimatväxlingssystemet av moms- och inkomstskatteskäl endast ska omfatta stadens nämnder och att bolagen ges i uppdrag att upprätta egna, separata, system enligt samma principer som ska gälla för nämnderna. Stokab instämmer i stadsledningskontorets juridiska bedömning härvidlag, men bolaget befarar att det blir såväl en suboptimering som en påtaglig administrativ börda för stadens bolag att upprätta egna system för klimatväxling, istället för att delta i ett stadsgemensamt system. Bolaget betvivlar därför att det i realiteten kommer att vara möjligt för bolagen att säkerställa självfinansiering av sina respektive system.

Av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande framgår även att bolagens andel av stadens sammanlagda tjänsteresor med flyg är synnerligen låg. Av stadens sammantagna kostnader på 3,3 mnkr 2022 stod bolagen för endast 0,3 mnkr, det vill säga en knapp tionedel. Stokab anser mot den bakgrunden att det kan ifrågasättas om egna separata klimatväxlingssystem inom varje bolag i koncernen är en proportionerlig åtgärd i relation till flygresornas omfattning. Av samma redovisning framgår också att stadens tjänsteresor med flyg har minskat väsentligt till antalet mellan 2019 och 2022 och att kostnaderna har reducerats med närmare två tredjedelar mellan 2017 och 2022. Eftersom bolagens andel tjänsteresor med flyg redan är så pass låg och eftersom det är högst tveksamt om bolagen kommer att kunna säkerställa kostnadseffektivitet i egna separata klimatväxlingssystem anser Stokab att bolagen inom Stockholms Stadshus AB bör undantas från förslaget.

För Stokabs eget vidkommande kan konstateras att tjänsteresor med flyg är förhållandevis sällsynta. De tjänsteresor som sker med flyg som färd sätt är resor för deltagande i

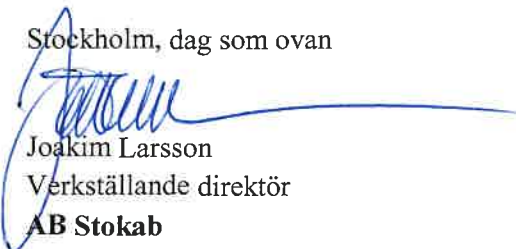
internationella konferenser och branschmässor i Europa, på destinationer på sådant avstånd att andra färd sätt än flyg inte är försvarbara. Stokab är verksamt på en konkurrensutsatt och mycket dynamisk marknad, vilket gör att omvärldsbevakning, kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte och relationsbyggande på internationella branschevenemang är väsentligt för att säkerställa bolagets framtida konkurrenskraft och lönsamhet.

Vidare är Stokab verksamt på en marknad som regleras på EU-nivå. Den svenska stadsnätmodellen, som Stokab är ett framgångsrikt exempel på, är förhållandevis okänd i övriga Europa. För att säkerställa att inte regulatoriska initiativ inom EU försvårar eller omöjliggör Stokabs affärsmodell är det därför affärskritiskt för bolaget med närvaro vid EU-institutionerna i Bryssel. Även om Stokab anlitar Brysselbaserad konsultativ kompetens och exempelvis har ett framgångsrikt samarbete med Stockholmsregionens Europakontor är fysisk närvaro också för nyckelföreträdare för bolaget omistligt i detta arbete, vilket tydligt har åskådliggjorts exempelvis i samband med antagandet av den nya europeiska kodexen för elektroniska kommunikationer, som är normerande för den svenska sektorslagstiftningen som bolaget verkar under.

Givet att det fåtal tjänsteresor med flyg som Stokabs medarbetare gör är av synnerlig vikt för bolagets långsiktiga utveckling kommer dessa resor med nödvändighet att fortgå i oförminskad omfattning. Ett bolagsinternt system för klimatväxling skulle således för Stokabs del endast innebära en kostnadsökning för tjänsteresor med flyg, men skulle inte minska det faktiska antalet flygresor. Stokab anser därför att ett klimatväxlingssystem för bolagets egen del inte skulle vara ändamålsenligt utifrån målsättningarna i stadens rese- och mötespolicy, utan endast medföra en onödig administrativ merkostnad.

Sammanfattningsvis anser Stokab således, med hänvisning till vad som ovan anförts, att förslaget avseende system för intern klimatväxling vid tjänsteresor med flyg bör avstyrkas.

Stockholm, dag som ovan

Joakim Larsson
Verkställande direktör
AB Stokab

